

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De tertio fonte argumentorum, nempè Traditionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. III.

De tertio fonte argumentorum, nempe
Traditionibus.

I. Ex hoc fonte tanquam Verbo Dei non scripto, eadem ferè ratione, sicut ex præcedenti argumenta petenda & usurpanda sunt; cum enim Hæretici Solum Scriptum DEI Verbum agnoscant, & admittant, facilè iterum exeuntia, quæ ex ejusmodi Traditionibus seu Verbo DEI non scripto contra eos torquentur. Quare pro confirmatione potius, quàm primario argumento adhibenda sunt; aut certe prius, quàm particularis aliqua doctrina ex iisdem probetur, demonstrandum in genere erit, ejusmodi Traditiones admittendas esse, quod ut facilius præstetur, sequentia monita servare poterunt.

II. Et primò quidem ante omnia ostendatur, quàm præcedentes & communi hominum praxi atque experientiæ conformes sint regulæ, quas Ecclesia ad cognoscendas traditiones Apostolicas adhibet, & Fidelibus suppeditat, sicut sequentes. Prima, si tota Ecclesia vel Pontifex cum generali aliquo Concilio doctrinam aliquam, quæ in S. Scriptura non reperitur, pro articulo fidei recipit, qualis e. g. est articulus de Virginitate Matris DEI, Canon S. Scripturæ, cultus imaginum &c. Secunda regula est, si eadem Ecclesia aliquid observet, quod Solus Deus imperare potest, quales traditiones sunt quòd Infantes baptizandi; ij autem, qui ab Hæreticis baptizati sunt, non debeant iterum baptizari. Tercia, si aliquid in Ecclesia observetur, cujus initium depre- hendere non potest, nisi ad ipsum tempus, quo vixerunt Apostoli recurratur, quales sunt, quòd Dominica loco Sabbati celebranda; quòd Quadragesimale jejunium observandum; aqua & sal benedictus pie usurpandi &c. quam regulam S. Augustinus ep. 118. sequentibus verbis proponit: *illa autem, quæ non scripta, sed tradita custodimus, quæ in toto terrarum orbe observantur, dantur intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel plenariis Conciliis, quorum est in Ecclesia saluberrima autoritas, commendata atque statuta retineri; sicut quòd Domini passio, & resurrectio, & ascensio in cælum*

cælum anniversaria solemnitate celebrantur. Et si quid aliud tale occurrerit, quod servatur ab universa, quacunque se diffundit, Ecclesia. Quarta regula est, si omnes Doctores Ecclesie unanimiter, vel certe aliqui illorum, cæteris non insistentibus, aliquam doctrinam pro traditione agnoscent, quales sunt crucis signum & aliæ cæremoniæ in baptismo, benedictio aquæ baptismalis, Exorcismus ibidem adhiberi solitus. Has, inquam, regulas prudentissimè ab Ecclesia adhiberi ostendat ex eo, quod experientiâ quotidianâ constet, si vel unus, aut alter vir gravis, maturus, ac spectata vitæ fama celebris asseveret, se hoc vel illud ab alio quopiam audivisse, nemo prudenter in dubium revocare possit, quod revera illud audiverit; quanto magis ergo, si tot Pontifices, tot Concilia, tot Sancti Patres asserant, se ab ipsius Apostolis, aut eorundem successoribus aliquid audivisse, et talis assertioni prudenter denegari non poterit; in plenissima profectò insania est, inquit D. Augustinus loc. cit. disputare, an faciendum sit, quod tota per orbem frequenter Ecclesia.

III. Secundò ostendat, quàm rationabile pariter sit ut ejusmodi traditionibus æquè firmus assensus, ac ipso Verbo Dei scripto præstetur; cum enim doctrina talis non maneat à Deo Apostolis inspirata sit, quàm illæ doctrinæ, quæ scripto illi tradiderunt, meritò eadem quoque illis autoritas, quæ scripto Verbo conceditur, constare debet, pariter de sicut mandatum Principis eandem vim & auctoritatem habet apud subditos, sive scripto, sive voce perferatur; ut patet in SS. Apostolis Matthæo, Joanni, Petro, & Jacobo, & Sanctis, Evangelistis Marco & Luca velut Verbum Dei quentibus firmissimus assensus præbeatur, eò quod doctrinæ suas scripto reliquerint, & non æquè pro Verbo Dei agnoscatur, quòd S. Andreas, Bartholomæus, cæterique Apostoli viva voce tradiderunt? quis credat Christianis, legítimo Verbo Dei explicante, quid in lege gratiæ mandandum sit, relictos fuisse?

IV. Tertiò ostendat, quàm vacillatura sit tota dogmatica, nisi traditiones admittantur; quid enim ad hanc fidem necessarium est, quàm ut cognoscatur

missimæque credatur, quod tota Scriptura Veteris ac novi Testamenti sit verum Dei Verbum? quodque in iis, quæ ad fidem & salutem necessaria sunt, salva & incorrupta maneat? atque legitimum illius sensum habeamus? quod item symbolum fidei, quod de facto velut compendium doctrinæ Apostolicæ recitamus, sit verè ab Apostolis compositum, traditumque? atqui hæc omnia non aliundè sanè, quàm ex traditionibus probari possunt, meritò ergo S. Basilius in lib. de Spirit. S. c. 27. concludit: *Dogmata, quæ in Ecclesia servantur, prædicantur, partim ex conscripta doctrina habemus; partim ex Apostolorum traditione in mysterio ad nos delata recipimus. Quæ utraque eandem ad pietatem vim habent, & nemo his contradicit, qui vel mediocrem saltem Ecclesiasticorum iurum experientiam habet. Alioqui enim frustra S. Joannes cap. ult. dixisset: Sunt autem & alia multa, quæ fecit IESVS: quæ si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse, qui scribendi sunt, libros.*

§. IV.

De quarto fonte argumentorum, videlicet
SS. Patribus.

I. Ut hoc fonte fructuosè utatur Theologus Polemicus, tria de illo nôsse debet. 1. Quinam Scriptores præcipue inter SS. Patres numerandi sint, & quo tempore vixerint; ut quàm antiqua fuerit eorum doctrina, clariùs cognoscatur, tantòque majorem auctoritatem accipiat, quantò propius ad Apostolorum tempora accesserit. 2. Quam auctoritatem illi apud Catholicos habeant. 3. Quid Hæretici de illis sentiant, & quomodo ex illis contra hos argumentari liceat, quæ omnes quæstiones in hoc paragrafo breviter decidentur.

II. Primam ergo quæstionem quod attinet, eos duntaxat SS. Patres hîc indicabo, qui indubitè inter SS. Patres numerantur, & præcipui censentur, quales in primo sæculo fuerunt, (teste Bellarmino de scriptoribus Ecclesiasticis, ex quo possimum hic Catalogus desumetur) S. Clemens Romanus Pontifex, S. Ignatius Episcopus Antiochenus & Mar-